

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 6PP/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120011351
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Špirek
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4120011351.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudcom JUDr. Dušanom Špirekom, o návrhu odsúdenej O. Z., na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 16.12.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa návrh odsúdenej O. Z., narodenej XX.XX.XXXX B. K., trvale bytom O., Y. XXXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 8 (osem) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/31/2018 vydaným dňa 18.03.2018, právoplatným dňa 18.03.2018, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/31/2018 zo dňa 02.03.2020, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/34/2020 dňa 22.04.2020 o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona,

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 02.11.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdenej Barbory Z. (ďalej iba „odsúdená“) na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere osem mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/31/2018 vydaným dňa 18.03.2018, právoplatným dňa 18.03.2018, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/31/2018 zo dňa 02.03.2020, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/34/2020 dňa 22.04.2020 o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona, nakoľko jej dňa 13.11.2020 vznikol nárok na podmiennečné prepustenie, preto žiadala, aby súd vyhovel jej návrhu.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.12.2020 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (ďalej len „ÚVTOS Nitra - Chrenová“) zo dňa 23.11.2020 vyplynulo, že odsúdená dňa 14.07.2020 nastúpila do ÚVV a ÚVTOS Bratislava, kde jej správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Počas krátkeho pobytu odsúdená porušila zásady slušného správania a vystupovania voči nadriadeným tým, že nevhodne komunikovala s ošetrojúcou lekárkou, na čo bola dôrazne upozornená.

Do ÚVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená dňa 28.07.2020. Jej adaptácia na podmienky výkonu trestu bolo po emocionálnej stránke dlhodobo poznačená ťažkým prijímaním reality z uväznenia, z nových

podmienok a kolektívu. V jej správaní a komunikovaní s nadriadenými sa spočiatku vyskytovali prvky hnevu, plaču, oponovania. So spoluodsúdenými ženami komunikovala minimálne, bola uzavretá do seba. Jedenkrát bola upozornená na nedodržiavanie ústavného poriadku z dôvodu neustrojenia. Príkazy a nariadenia rešpektovala a plnila.

Odsúdená bola pracovne zaradená na pracovisko zaoberajúce sa šitím obuvi, mala priemernú pracovnú morálku, fond pracovnej doby využívala. Doposiaľ nebola disciplinárne odmenená ani potrestaná. Po výkone trestu má zabezpečené ubytovanie u matky, na adrese O., Y. XX.

K spáchanej trestnej činnosti prezentovala čiastočne kritický, formálny postoj. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnili čiastočne. Resocializačná prognóza u odsúdenej sa javila ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania bolo v strednom stupni. Ústav záverom skonštatoval, že odsúdená čiastočne preukazovala splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporučil ju podmiennečne prepustiť.

Z obsahu ostatných správ a pripojeného spisu bolo zrejmé, že odsúdená bola už v minulosti štyrikrát súdne trestaná, za rôzne trestné činy (trestný čin podvodu, v dvoch prípadoch trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a v jednom prípade trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia). V prípade prvých dvoch odsúdení bol odsúdenej uložený podmiennečný trest, s tým, že sa ňu hľadí akoby nebola odsúdená. V prípade tretieho odsúdenia jej bol podmiennečný trest premenený na nepodmiennečný (trest, z ktorého žiadala podmiennečne prepustiť). V poslednom prípade bol odsúdenej uložený peňažný trest.

Zástupkyňa ÚVTOS Nitra - Chrenová uviedla, že od vypracovania hodnotenia neprišlo k žiadnej zmene. V záverečnom návrhu zotrvala na záveroch hodnotenia.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra v záverečnom návrhu navrhla zamietnuť návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vzhľadom na hodnotenie ÚVTOS Nitra - Chrenová, ktorý neodporučil odsúdenú podmiennečne prepustiť.

Odsúdená na verejnom zasadnutí zotrvala na podanom návrhu na podmiennečné prepustenie, uviedla, že v čase spáchania skutku mala nepriaznivé obdobie, v rámci súžitia s partnerom, ktorý ju týral, mala oslabenú psychiku. Počas výkonu trestu si uvedomila a upravila hodnotový systém. Ako prioritu označila nájsť si zamestnanie. V záverečnom návrhu mala výhrady voči hodnoteniu ÚVTOS Nitra - Chrenová, stanovisko človeka, ktorý ju hodnotil pokladala za nevýrazné, nakoľko je viac doma ako v práci. Uviedla, že jej mama je na tom zdravotne zle, a to je jeden z dôvodov, prečo by chcela, aby súd vyhovel jej žiadosti.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 13.11.2020 splnila formálnu podmienku na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala polovicu z celkovej výmery uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, avšak absolútne nespĺnila materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Z hodnotenia riaditeľky ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplynulo, že správanie odsúdenej vo výkone trestu odňatia slobody už od začiatku nebolo na požadovanej úrovni, odsúdená bola už počas krátkeho pobytu v ÚVV a ÚVTOS Bratislava dôrazne upozornená na nedostatky v jej správaní. Odsúdená síce nebola disciplinárne potrestaná, avšak počas výkonu trestu v ÚVTOS Nitra - Chrenová bola upozornená na nedodržiavania ústavného poriadku, kedy nebola pri nástupe riadne ustrojená. Rovnako nebola ani disciplinárne odmenená. K spáchanej trestnej činnosti prezentovala čiastočne kritický, formálny postoj, resocializačná prognóza bola menej priaznivá, so stredným rizikom sociálneho zlyhania, a to najmä z dôvodu častého požívania alkoholu a experimentovania s drogami pred nástupom do výkonu trestu, menej kritickému postoj a odmietaniu zodpovednosti za spáchanú trestnú činnosť, za viacero odsúdení, rodinné problémy a emocionálnu nestabilitu. Odsúdená podľa hodnotenia ústavu splnila podmienky na podmiennečné prepustenie len čiastočne a ústav neodporučil jej podmiennečné prepustenie.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z materiálneho hľadiska, jednak z dôvodu, že svojím správaním v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody nepreukázala polepšenie, a taktiež pre jej sklon k páchaniu trestných činov, pre problémy s alkoholom a drogami a nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, preto tu pre spoločnosť existuje v prípade jej podmiennečného prepustenia vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti štyrikrát súdne trestanú), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Súd uzavrel, že ani jeden z doterajších trestov, ani nepodmiennečný, nemal u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný účinok, a zároveň výkon týchto trestov nezaručil, že by sa odsúdená v budúcnosti trestnej činnosti nedopustila, práve naopak. Z uvedeného dôvodu neexistovala záruka, že odsúdená po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život. Formálne deklarovanie odsúdenej, že po prepustení z výkonu trestu bude viesť usporiadaný život a výkon tohto trestu bol pre ňu dostatočným ponaučením, bolo utopické a pre súd nebolo dostatočnou zárukou na jej podmiennečné prepustenie. Následky páchania trestnej činnosti v podobe odlúčenia od rodiny a nemožnosti osobnej starostlivosti o chorú matku si odsúdená mala uvedomiť v čase, keď sa dopúšťala trestnej činnosti. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala odsúdená dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, mohla a mala vyvíjať aktivity k tomu, aby sa zamestnala, zaradila sa do sociálneho prostredia, viedla usporiadaný život v súlade s právnym poriadkom a nedopúšťala sa trestnej činnosti.

Na základe vyššie rozvedeného bolo na mieste u odsúdenej zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdenej na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.